

Raport
zespołu oceniającego Państwowej Komisji Akredytacyjnej
z wizytacji przeprowadzonej w dniach 8-9 marca 2010 r.
na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
dotyczącej oceny jakości kształcenia na kierunku „teologia”
na poziomie jednolitych studiów magisterskich.

Informacje wstępne.

1. Skład Zespołu Oceniającego.

Wizytację przeprowadził zespół oceniający Państwowej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

- ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej – Przewodniczący;
- ks. prof. dr hab. Marek Chmielewski – ekspert PKA;
- o. prof. dr hab. Andrzej Jasiński – ekspert PKA;
- mgr Ludmiła Grudniak-Wal – ekspert PKA.

2. Krótka informacja o procesie przygotowania do wizytacji i jej przebiegu.

Państwowa Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku, w związku z upływem terminu na jaki została wydana pozytywna ocena jakości kształcenia ustalona Uchwałą Nr 5/2005 Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 stycznia 2005 r.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Władze Uczelni stworzyły bardzo dobre warunki do pracy zespołu wizytującego.

Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię Raportu Samooceny, przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji dotyczącej: organizacji Uczelni, spraw kadrowych oraz toku studiów, a także rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, jego pracownikami i studentami ocenianego kierunku.

Zespół oceniający zapoznał się Raportem samooceny kierunku teologia na Wydziale Teologicznym UMK, przygotowanym przez zespół pod kierunkiem Dziekana, a zaopiniowany przez Radę Wydziału Teologicznego. Przedstawiony Raport samooceny wraz z załącznikami został dobrze przygotowany i zawiera wszystkie niezbędne informacje.

W godzinach porannych odbyło się spotkanie Zespołu, w czasie którego wymieniono uwagi dotyczące Raportu Samooceny oraz ustalono listę zagadnień do wyjaśnienia. O 9.00 odbyło się spotkanie z prorektorem do spraw kształcenia prof. UMK dr hab. Danutą Janicką, która poinformowała o planach kształcenia w UMK. Po tym spotkaniu miała miejsce rozmowa z władzami dziekańskimi Wydziału, w czasie której przyjęto plan wizytacji. Po tej rozmowie członkowie Zespołu hospitolowali zajęcia, spotkali się ze studentami, a następnie z Radą Wydziału. Po tym spotkaniu sprawdzano prace magisterskie. Następnego dnia dokonano przeglądu Biblioteki Wydziału oraz pomieszczeń dydaktycznych. W godzinach popołudniowych miało miejsce spotkanie z władzami dziekańskimi i prorektorem do spraw kształcenia prof. UMK dr hab. Danutą Janicką. W czasie powyższych spotkań Zespół przedstawił swoje spostrzeżenia.

Załącznik Nr 1 - Podstawa prawna wizytacji.

Część I. Uczelnia i jednostka prowadząca oceniany kierunek studiów oraz ich organy.

1. Ocena misji i strategii uczelni, pozycji uczelni w środowisku oraz jej roli i miejsca na rynku edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia jakości kształcenia i ocenianego kierunku studiów.

Istniejący od 1945 roku Uniwersytet Mikołaja Kopernika, posiadający aktualnie 16 wydziałów, spośród których Wydziały: Lekarski, Farmaceutyczny i Nauk o Zdrowiu tworzą Collegium Medium im. L. Rydygiera w Bydgoszczy, jest uczelnią publiczną, działającą na podstawie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Czternaście wydziałów posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora w 24 dyscyplinach, a dwanaście stopnia doktora habilitowanego w 21 dyscyplinach. Uczelnia oferuje 69 kierunków kształcenia i ponad 100 specjalności. Ponadto prowadzi 66 rodzajów studiów podyplomowych oraz 21 doktoranckich. Stale rozwijane są nowe kierunki. Odpowiednio do tego jest rozszerzana i unowocześniana baza dydaktyczna.

Zgodnie z uchwałą nr 19 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z dnia 28 XI 2000 r., misją Uczelni jest rozwijanie i upowszechnianie wiedzy, w szczególności przez traktowane jako jednakowo ważne prowadzenie badań naukowych i udostępnianie ich wyników, jak również nauczanie na poziomie akademickim oraz prowadzenie innych form działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej, odpowiadających aktualnym i przyszłym potrzebom i aspiracjom społeczeństwa. Z tym ściśle wiąże się kształcenie pracowników naukowych i nadawanie tytułów zawodowych oraz stopni naukowych.

Uniwersytet, nawiązując do tradycji dawnych uniwersytetów polskich, szczególnie krakowskiego Studium Generale z 1364/1400 roku i będącej jego filią na północy kraju w XVII i XVIII wieku Akademii Chełmińskiej, jak również polskich uniwersytetów w Wilnie i Lwowie, ma świadomość swojej misji kulturotwórczej na pograniczu historycznych ziem Pomorza, Kujaw i Mazowsza. Jest on bowiem najstarszym uniwersytetem Polski północnej w jej obecnych granicach, z którego wywodzą się liczni nauczyciele akademicki działający w wyższych uczelniach tego regionu. Zarówno w badaniach naukowych, jak i w dydaktyce Uniwersytet Mikołaja Kopernika działa w wymiarze europejskim, gdyż bierze czynny udział w szeroko pojętej akademickiej współpracy międzynarodowej.

Dla utrzymania wysokiego poziomu kształcenia i badań naukowych, Senat UMK przyjął Uchwałę nr 43 z 29 V 2007 dotyczącą strategii rozwoju na lata 2007-2013, w której postanowiono realizację następujących zadań:

- tworzenie, rozwój i podnoszenie poziomu studiów drugiego stopnia i studiów doktoranckich jako istotny priorytet polityki kadrowej Uniwersytetu;
- uruchamianie nowych kierunków studiów oparte na założeniu osiągnięcia na tych kierunkach pełnej trójstopniowej struktury;
- działania promocyjne i informacyjne, jak i specjalny system stypendialny dla najzdolniejszej młodzieży, zachęcające uzdolnioną młodzież do podejmowania studiów w UMK;
- wzbogacenie oferty międzynarodowej wymiany i współpracy w procesie kształcenia studentów;
- tworzenie komplementarnych programów dydaktycznych (modułów) w ramach kierunku (specjalności) prowadzonego na współpracujących uczelniach w celu intensyfikacji wymiany studentów i podnoszenia poziomu kształcenia;
- organizacja zarządzania procesem dydaktycznym w celu możliwie pełnego wykorzystania potencjału Uniwersytetu, m.in. poprzez tworzenie makrokierunków i studiów międzykierunkowych;
- dostosowywanie programu kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów oraz ujednolicanie procedur obsługi studentów na wszystkich wydziałach. W tym celu zostanie podjęte wdrażanie ogólnouniwersyteckiego systemu komputerowego zarządzania dydaktyką.

W przyjętą strategię rozwoju wpisuje się Wydział Teologiczny UMK, powołany do istnienia dnia 1 I 2001 uchwałą Senatu UMK z 19 XII 2000 r. Wydział Teologiczny został utworzony od podstaw, nie zaś w wyniku przekształceń wewnątrzuniwersyteckich. Powstał w oparciu o istniejące już i działające środowiska teologiczne, głównie Wyższe Seminarium Duchowne Toruńskie i Włocławskie. Organizatorem i pierwszym dziekanem Wydziału był ks. prof. dr hab. Jerzy Bagrowicz.

Wydział Teologiczny prowadzi działalność naukową i dydaktyczną w sposób właściwy naukom teologicznym i zgodnie z wymogami Statutu UMK oraz Konstytucji Apostolskiej *Sapientia Christiana*. Wydział kształci alumnów seminariów duchownych, które nawiązały porozumienie z Wydziałem i przygotowuje ich do kapłaństwa według *Ratio Institutionis Sacerdotalis pro Polonia*, a także kształci i przygotowuje osoby świeckie i zakonne do pracy katechetycznej w szkole i w różnych sektorach działalności duszpasterskiej Kościoła. Poza tym dokształca duchownych i osoby świeckie w ramach studiów podyplomowych. Zakres kształcenia obejmuje również przygotowanie samodzielnych pracowników naukowych.

Wydział Teologiczny prowadzi badania naukowe w zakresie nauk kościelnych z uwzględnieniem ich specyfiki. Poszukując prawdy w służbie godności człowieka, Wydział zachowuje relację pomiędzy wiarą i rozumem. Korzystając z dobrodziejstw całej wspólnoty Uniwersytetu i wzbogacając się w ten sposób, Wydział pragnie dzielić się bogactwem kultury chrześcijańskiej i prowadzić do spotkania między bogactwem zbawczego orędzia Ewangelii a różnymi dziedzinami wiedzy wykładanymi na poszczególnych Wydziałach UMK. Pozwala to nawiązać twórczy dialog z ludźmi wszystkich opcji kulturowych, religijnych i światopoglądowych. W ten sposób Wydział Teologiczny chce być pomocnym w ocenianiu zdobyczy nauki i techniki z punktu widzenia integralnego dobra osoby ludzkiej.

W pracach badawczych Wydział Teologiczny nawiązuje do kulturowego i naukowego dziedzictwa regionu. Ponadto włącza się w działalność duszpasterstwa akademickiego. Pragnie w ten sposób przyczynić się do pobudzania chrześcijańskiego zaangażowania ludzi świeckich. Wydział jest otwarty na kontakty ekumeniczne z przedstawicielami innych Kościołów oraz wyznawcami innych religii.

Wydział podejmuje wielopłaszczyznową współpracę z pozostałymi wydziałami UMK oraz innymi ośrodkami krajowymi i zagranicznymi.

2. Ocena zgodności kompetencji organów uczelni oraz jednostki prowadzącej oceniany kierunek studiów, zwanej dalej jednostką, określonych przepisami wewnętrznymi uczelni i podejmowanych działań z obowiązującymi powszechnie przepisami prawa.

Organy Uczelni oraz Wydziału zostały powołane zgodnie z przepisami wewnętrznymi Uczelni. Składy organów kolegialnych są zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi oraz Statutem Uczelni.

Zakres spraw regulowanych uchwałami Senatu jest zgodny z jego statutowymi oraz ustawowymi kompetencjami. Senat wywiązał się z obowiązku ustawowego w zakresie art. 169 ust. 2 ustalając warunki i tryb rekrutacji oraz formy studiów na poszczególnych kierunkach, podając uchwałę do wiadomości publicznej nie później niż do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwała dotyczy, i przesyłając ją ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego.

Senat wywiązał się także z obowiązku wynikającego z art. 130 ust. 2 i 8 ustawy, tj. określił zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, oraz zasady obliczania godzin dydaktycznych. Wysokość pensum dydaktycznego została określona w sposób zgodny z art. 130 ust. 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

Rektor jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy na podstawie mianowania i w prawidłowy sposób wywiązuje się z obowiązków wynikających z art. 35 ust. 1 ustawy.

Opłaty za wydawane dokumenty zostały ustalone przez Rektora zgodnie z ustaleniami § 20 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634).

Rada Wydziału wywiązuje się z obowiązków ustawowych przewidzianych art. 68 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym dla podstawowych jednostek organizacyjnych uczelni, zatwierdzając plany i programy studiów prowadzonych w ramach poszczególnych kierunków.

Zgodnie z przepisami art. 76 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Dziekan jest zatrudniony w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy (na podstawie mianowania).

Z obowiązku nakładanego w art. 130 ust. 5 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierownika jednostki organizacyjnej, tj. ustalenia szczegółowego zakresu i wymiaru obowiązków nauczycieli akademickich, wywiązują się Kierownicy Katedr.

Załącznik Nr 2 - Uwagi szczegółowe do wewnętrznych przepisów uczelni.

3. Ocena struktury organizacyjnej jednostki w kontekście realizowanych przez nią zadań naukowych i dydaktycznych.

Wydział Teologiczny UMK posiada obecnie jedną Katedrę Bibliistyki z dwoma zakładami oraz 11 innych Zakładów Naukowych, w których zatrudnionych jest w sumie 38 pracowników naukowych, w tym 6 profesorów tytularnych, 6 profesorów nadzwyczajnych UMK, 4 doktorów habilitowanych oraz 22 adiunktów ze stopniem doktora. Na Wydziale studiuje łącznie 546 studentów (234 – osoby świeckie, 225 – kleryków, 87 słuchaczy studiów podyplomowych).

Wydział prowadzi działalność naukowo-dydaktyczną na poziomie studiów stacjonarnych jednolitych magisterskich, stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i studiów podyplomowych. Dla osób świeckich oferuje jednolite pięcioletnie studia magisterskie na kierunku teologia w ramach specjalności: katechetyczno-pastoralnej, pracy socjalnej „Caritas” i nauki o rodzinie, dla kandydatów do kapłaństwa jednolite sześcioletnie studia magisterskie, a także studia pierwszego stopnia na kierunku nauki o rodzinie o specjalności nauczycielskiej: głównej – wychowanie do życia w rodzinie i specjalności dodatkowej – etyka.

Od roku akademickiego 2009/2010 został uruchomiony kierunek nauki o rodzinie na Wydziale Teologicznym UMK.

Prowadzone jest także dwuletnie Podyplomowe Studium Teologii kończące się tzw. licencjatem rzymskim (kurs *ad licentiam*) i roczny kurs *ad lauream* (kurs doktorancki). W roku akademickim 2007/2008 zostały utworzone na Wydziale nowe kierunki studiów podyplomowych: Podyplomowe Studia Administracji i Sądownictwa Kościelnego oraz Podyplomowe Studia Turystyki Krajów Biblijnych. Od roku akademickiego 2009/2010 zostały utworzone Podyplomowe Studia Nauk o Rodzinie.

Struktura Wydziału odpowiada kierunkom kształcenia i badań naukowych.

4. Informacja o liczbie studentów oraz ocena spełnienia wymagań określonych dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

Tabela nr 1.

Forma kształcenia	Liczba studentów		Liczba uczestników studiów doktoranckich	
	uczelni	jednostki	uczelni	jednostki
Studia stacjonarne	21 716	459	922	-
Studia niestacjonarne	8 837	-	-	-
Razem	30 553	459	922	-

Wnioski: Uczelnie z dużym naddatkiem spełnia wymagania określone dla uczelni publicznych w art. 163 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym – liczba studentów studiujących na studiach stacjonarnych jest większa od liczby studentów studiujących na studiach niestacjonarnych. Osoby studiujące w formie stacjonarnej stanowią ponad 70% ogółu. W jednostce natomiast wogóle nie są prowadzone studia niestacjonarne.

5. Informacje o prowadzonych przez jednostkę kierunkach studiów i dotychczasowych wynikach ocen/akredytacji, a także posiadanych uprawnieniach do nadawania stopni naukowych i prowadzonych studiach doktoranckich.

Wydział Teologiczny od 16 grudnia 2002 r. ma uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk teologicznych.

Posiada również uprawnienia do kształcenia na dwóch kierunkach:

- teologia – jednolite studia magisterskie (ocena pozytywna z dnia 27 stycznia 2005 r.),
- nauki o rodzinie – studia I stopnia (studia uruchomiono w roku akademickim 2009/2010),

6. Liczba studentów ocenianego kierunku studiów.

Tabela nr 2.

Poziom studiów	Rok studiów	Liczba studentów studiów		Razem
		stacjonarnych	niestacjonarnych	
jednolite studia magisterskie	I	76	-	
	II	63	-	
	III	74	-	
	IV	77	-	
	V	95	-	
	VI	22	-	
Razem		407	-	

Wnioski: Dostrzegalne jest słabnące zainteresowanie studiami na kierunku „teologia”. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że ponad połowę studiujących stanowią alumni Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Toruńskiej, Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie oraz Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku.

Z formalnego punktu widzenia należy uznać, że Wydział Teologiczny posiada dostatecznie liczną kadre uprawnioną do prowadzenia studiów magisterskich w zakresie teologii. Wśród osób wchodzących w skład minimum kadrowego znajdują się specjaliści z różnych dziedzin teologii. Dorobek naukowy kadry jest systematycznie powiększany. Odnośnie niektórych adiunktów, którzy w ciągu 9 lat nie zrobili habilitacji, podejmuje się stosowne decyzje odnośnie ich dalszego zatrudnienia. Ich zwolnienie nie przyniesie Wydziałowi strat, lecz może być szansą na odnowienie kadry. W sumie Wydział zapewnia prawidłowe prowadzenie studiów magisterskich i doktoranckich.

Część II. Koncepcja kształcenia i jej realizacja.

1. Cele kształcenia i deklarowane kompetencje absolwenta.

- 1.1 Ocena zgodności określonej przez uczelnię sylwetki absolwenta z uregulowaniami zawartymi w standardzie oraz struktury kwalifikacji absolwenta z przyjętymi w ramach Procesu Bolońskiego tzw. deskryptorami efektów kształcenia, tj. czy zakładane cele kształcenia oraz kompetencje ogólne i specyficzne, które uzyskają absolwenci odnoszą się do wiedzy, umiejętności i postaw, w tym umiejętności stosowania w praktyce zdobytej wiedzy, dokonywania ocen i formułowania sądów, komunikowania się z otoczeniem, kontynuacji kształcenia przez całe życie, a także czy przewidziano udział pracodawców w kształtowaniu koncepcji kształcenia oraz uwzględniono potrzebę dostosowania kwalifikacji absolwenta do oczekiwań rynku pracy.

Zgodnie ze standardami kształcenia na kierunku teologia, absolwent kierunku teologia na Wydziale Teologicznym UMK posiada ogólną wiedzę teologiczną z elementami wiedzy z zakresu biblistyki i filozofii, nauk humanistycznych i społecznych, które pozwalają mu samodzielnie wykonywać zawód teologa w przyszłych miejscach pracy, takich jak kościelne i świeckie instytucje oraz ośrodki zajmujące się podejmowaniem działań i świadczeniem usług edukacyjno-kulturowych oraz profilaktyką społeczną. Oprócz tego absolwent posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do pełnienia różnych ról społecznych i kościelnych. Ważnym atutem jego kompetencji zawodowych jest znajomość języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.

Po ukończeniu specjalności nauczycielskiej (zgodnie ze standardami kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela), absolwent uzyskuje odpowiednie przygotowanie katechetyczno-pedagogiczne i jest przygotowany do nauczania religii we wszystkich typach szkół objętych system oświaty.

Absolwent teologii o specjalności kapłańskiej jest przygotowany do wykonywania funkcji i posług religijnych związanych z przyjęciem sakramentu kapłaństwa, do różnych form pracy duszpasterskiej, jak i nauczania religii w szkole.

Absolwent kierunku studiów teologia specjalność Praca socjalna Caritas dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym z dziedziny teologii, pedagogiki i psychologii. Może zatem samodzielnie wykonywać zawód teologa o specjalności Praca socjalna Caritas w przyszłych miejscach pracy tj. w placówkach prowadzonych przez Caritas Polska oraz w innych instytucjach związanych z pomocą i opieką społeczną. Absolwent specjalności Praca socjalna Caritas jest uformowany na podstawie chrześcijańskiej wizji człowieka i przygotowany profesjonalnie do podjęcia pracy socjalnej – jest gotowy nieść pomoc ludziom ubogim, chorym, cierpiącym, samotnym, uzależnionym i niepełnosprawnym.

Absolwent kierunku studiów teologia specjalność Nauki o Rodzinie dysponuje rzetelnym przygotowaniem teoretycznym na temat małżeństwa i rodziny ze strony nauk psychologicznych, pedagogicznych, socjologicznych i prawnych, a także ze strony nauk filozoficzno-teologicznych, toteż może samodzielnie wykonywać zawód teologa o specjalności Nauki o Rodzinie w przyszłych miejscach pracy tj. jako wykwalifikowany pracownik poradni małżeńskich i rodzinnych (doradca, konsultant), jako pedagog społeczny

sprawujący opiekę wśród ludzi niepełnosprawnych oraz przewlekle i nieuleczalnie chorych. Dzięki studiom na kierunku teologia specjalność Nauki o Rodzinie uzyskuje wiadomości i umiejętności niezbędne do organizowania zróżnicowanych form pomocy rodzinie oraz rozwijania profilaktycznych programów prorodzinnych, nawiązywania współpracy z przedstawicielami innych zawodów, instytucji i wolontariuszami; pozyskiwania do współpracy osób, rodzin, środowiska lokalnego, instytucji i organizacji pozarządowych.

- 1.2 Ocena zasad rekrutacji i sposobu selekcji kandydatów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad rekrutacji na studia II stopnia.

Rekrutacja na kierunek teologia na Wydziale Teologicznym UMK przeprowadzona została zgodnie z uchwałą nr 38 Senatu UMK z 29 IV 2008 r.

Podstawą do kwalifikacji dla kandydatów na specjalności: katechetyczno-pastoralną, pracę socjalną Caritas i nauki o rodzinie z nową maturą jest konkurs świadectw, w którym za podstawę brany jest język polski (część pisemna) oraz historia albo geografia albo matematyka albo WOS z zastosowaniem przelicznika 0,50 dla poziomu rozszerzonego lub 0,25 dla poziomu podstawowego. Kandydaci ze starą maturą przystępują do egzaminu pisemnego z jednego z wybranych przedmiotów: język polski albo historia albo geografia albo matematyka albo WOS, ocenianego według tych samych kryteriów co na maturze z zastosowaniem przelicznika 1,00 dla poziomu rozszerzonego lub 0,50 dla poziomu podstawowego.

W przypadku kandydatów do kapłaństwa podstawą kwalifikacji zarówno w przypadku nowej jak i starej matury jest rozmowa kwalifikacyjna przy zastosowaniu przelicznika 0,60. Ponadto dla nowej matury — konkurs świadectw, w którym za podstawę brany jest język polski (część pisemna) oraz historia albo geografia albo matematyka albo WOS z zastosowaniem przelicznika 0,20 dla poziomu rozszerzonego lub 0,10 dla poziomu podstawowego. Kandydaci do kapłaństwa ze starą maturą oprócz rozmowy kwalifikacyjnej przystępują do egzaminu pisemnego z jednego z wybranych przedmiotów: język polski albo historia albo geografia albo matematyka albo WOS z zastosowaniem przelicznika 0,40 dla poziomu rozszerzonego lub 0,20 dla poziomu podstawowego.

Na kierunku teologia nie przewiduje się studiów II stopnia w rozumieniu systemu bolońskiego.

- 1.3 Ocena realizacji programu studiów, z punktu widzenia zgodności realizowanego programu studiów z deklarowanymi celami kształcenia, tj. czy przyjęte rozwiązania programowe umożliwiają osiągnięcie każdego z deklarowanych celów kształcenia sformułowanych w sylwetce absolwenta oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta, a także ocena spełnienia wymagań określonych w standardach, w tym analiza porównawcza planów studiów i programów kształcenia z obowiązującymi w czasie ich realizacji standardami.

Ocenie podlegają również: sekwencja przedmiotów, oferta zajęć do wyboru i stopień internacjonalizacji kształcenia.

Programy pięcioletnich studiów na kierunku teologia dla specjalności katechetyczno-pastoralnej obejmują w sumie 3390 godzin zajęć obowiązkowych oraz 345 godzin w ramach zajęć pedagogicznych, a ponadto 150 godzin praktyk; dla specjalności kapłańskiej 4110 godzin, oraz 345 godzin w ramach zajęć pedagogicznych, a ponadto 150 godzin praktyk; dla specjalności praca socjalna Caritas 3470 godzin; dla specjalności nauki o rodzinie — 3650 godzin.

Z analizy programów studiów na kierunku teologia na UMK wynika, że respektują one normy oraz minima godzinowe wyznaczone przez standardy. Liczba godzin została nawet nieznacznie przekroczona w ramach oferty własnej uczelni.

Program studiów dla specjalności katechetyczno-pastoralnej i kapłańskiej został zatwierdzony przez Radę Wydziału 19 IX 2002 r., zaktualizowany 1 VI 2006 r. Natomiast program studiów dla specjalności praca socjalna Caritas został zatwierdzony przez Radę Wydziału 24 XI 2005 r., a dla specjalności nauki o rodzinie — 19 I 2006. Wskazanym byłaby aktualizacja programów odpowiednio do zmieniającej się sytuacji kadrowej jak i pojawiających się w ostatnich latach potrzeb społecznych.

1.4 Ocena systemu ECTS.

W każdym semestrze studiów przedmiotom obowiązkowym przypisano łącznie 28 punktów ECTS, brakujące dwa punkty student zdobywa wybierając wskazane przedmioty fakultatywne lub zajęcia ogólnouniwersyteckie. Nie określono jednak wyraźnie w programie, ile punktów ECTS przypisanych jest do zajęć fakultatywnych, realizowanych w wymiarze 15 godzin. Lektoratowi z języka łacińskiego przypisano 8 pkt. ECTS, zaś lektoratowi języka greckiego 4 pkt. ECTS, gdy tymczasem standardy przewidują po 5 pkt. ECTS.

Ważenie punktów bierze pod uwagę stopień zaangażowania studenta. Przedmioty z większą liczbą zajęć kończące się egzaminem są wyżej punktowane (do 4 pkt.). Nieuzasadnione jest natomiast punktowanie egzaminu *ex universa theologia* liczbą 10 pkt. ECTS, skoro nie jest on przewidziany w standardach kształcenia i jego ocena nie wchodzi do średniej końcowej oceny na dyplomie. Ponadto na specjalnościach: katechetyczno-pastoralnej, praca socjalna Caritas i nauki o rodzinie egzamin magisterski punktowany jest liczbą 15 pkt. ECTS, podczas gdy na specjalności kapłańskiej za ten sam egzamin przyznano tylko 9 pkt. ECTS.

1.5 Ocena systemu opieki naukowej i dydaktycznej.

Studenci pozytywnie ocenili:

- bezpośredni kontakt i wymianę poglądów z profesorami oraz wykładowcami,
- przestrzeń i wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych,
- dostępność Biblioteki Wydziału oraz Biblioteki Seminarium Duchownego w Toruniu,
- sposób organizacji i weryfikacji praktyk katechetycznych.

Natomiast studenci krytycznie ocenili:

- niemożliwość wyboru lektoratów poza angielskim, np. włoskiego czy hiszpańskiego,
- słaby poziom nauczania języka angielskiego,
- niewystarczającą precyzję opisu przedmiotów, w sylabusach (niedostępne studentom).

2. Analiza i ocena efektów kształcenia.

2.1. Ocena systemu weryfikacji etapowych i końcowych osiągnięć studentów.

Zgodnie z Regulaminem studiów UMK, weryfikacji okresowych i końcowych osiągnięć studenta dokonuje się za pomocą egzaminów, zaliczeń na ocenę i zaliczeń bez oceny przez wpis. Regulamin studiów UMK § 23 ust. 1 stanowi, że „Rada wydziału określa w ramach planu studiów zajęcia, w których udział jest obowiązkowy, oraz ustala sposób ich zaliczenia”, natomiast § 23 ust. 4 stanowi, że „udział w wykładach, które kończą się egzaminem, nie jest obowiązkowy i nie podlega kontroli, chyba że rada wydziału postanowi inaczej”. Z kolei § 27 ust. 1 tegoż Regulaminu stwierdza, że „zaliczenia zajęć obowiązkowych, o których mowa w § 23 ust. 1, dokonuje prowadzący te zajęcia na podstawie obecności, oceny aktywności studenta oraz uzyskanych przez niego ocen”.

2.2. Analiza skali i ocena przyczyn odsiewu.

Najczęstszą przyczyną odsiewu studentów, głównie na pierwszym roku, jest niezaliczenie jednego z semestrów studiów, po wyczerpaniu możliwości przewidzianych w Regulaminie studiów (w roku akademickim 2008/2009 – 9 osób), jak również rezygnacja ze studiów (w roku akademickim 2008/2009 - 40 osób). Ponadto na pierwszym roku studiów przyczyną odsiewu jest również niepodjęcie studiów (w roku akad. 2008/2009 – 2 osoby). Szczególnie dotyczy to kandydatów do kapłaństwa.

2.3. Ocena zasad dyplomowania, w tym wewnętrznych uregulowań prawnych w tym zakresie, dotyczących m.in. zasad ustalania i wyboru tematów prac, wyboru opiekunów i recenzentów, przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz działań zapobiegającym patologiom, a także losowo wybranych prac dyplomowych.

Egzamin magisterski na ocenianym kierunku poprzedzony jest egzaminem *ex universa*, z którego jednak ocena nie jest brana do średniej ocen, na podstawie której ustalana jest ostateczna ocena na dyplomie. Wobec tego należałoby znieść egzamin *ex universa*, jako że nie jest wymagany ani przez Konstytucję apostołską *Sapientia christiana*, która sposób egzaminowania i dyplomowania pozostawia wewnętrznym statutom danej uczelni (por. art. 44). Egzamin *ex universa* nie znajduje również uzasadnienia w odnośnych przepisach państwowych, ani w wewnętrznych regulacjach prawnych Uczelni, jak np. Regulamin studiów UMK. Należałoby zatem dostosować egzamin dyplomowy na kierunku teologia do przyjętych na Uniwersytecie standardów.

Załącznik Nr 3 – Ocena poszczególnych losowo wybranych prac dyplomowych.

W ocenie losowo wybranych prac członkowie Zespołu byli zgodni w następujących kwestiach:

- wielokrotnie brakowało jasnego określenia celu i metody pisanej pracy;
- niejednolity zapis bibliografii (brak jednoznacznie przyjętego sposobu zapisu)
- odbiegające od tematu duże partie tekstu prac
- niedbałe w treści Wstępy i zakończenia
- ogólnie braki wynikają z niespełnionych zadań w ramach proseminariów.

2.4. Ocena zdefiniowanych przez uczelnię efektów kształcenia, w tym ich zgodności ze standardami kształcenia i realizowanym programem.

Określone przez Wydział efekty kształcenia są zgodne ze standardami i realizowanym programem. W wyniku studiów student uzyskuje podstawową wiedzę z zakresie nauk filozoficzno-teologicznych i nabywa umiejętności potrzebne do odpowiedzialnego działania w płaszczyźnie pracy społeczno-obywatelskiej, opiekuńczo-wychowawczej, redakcyjnej oraz charytatywnej.

Aktualnie realizowane programy studiów na kierunku teologia pod względem przewidywanych efektów kształcenia są zgodne ze standardem. Jeśli chodzi o zajęcia do wyboru, to na wszystkich specjalnościach przewidziano w sumie po 210 godzin, co w zależności od specjalności stanowi od 5,15 do 6,2 % wszystkich zajęć. Wydaje się, że jest to dość skromna oferta, aczkolwiek wśród proponowanych przedmiotów do wyboru są interesujące i aktualne zagadnienia, jak np.: Teologia ciała ludzkiego, Młodość na zakręcie — przeżycia traumatyczne, śmierć, strata, żałoba, rodzina dysfunkcyjna, Filozofia miłości itp.

3. Ocena organizacji i realizacji procesu dydaktycznego.

- 3.1 Ocena stosowanych metod dydaktycznych i trafności ich doboru ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody i techniki kształcenia na odległość oraz technologie informatyczne, zakres i treść pracy własnej studenta, innowacyjność prowadzonych zajęć dydaktycznych, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

Zajęcia dydaktyczne na Wydziale Teologicznym prowadzone są w formie:

- wykładów kursowych, które mają na celu zapoznanie studentów z podstawową wiedzą filozoficzną i teologiczną,
- ćwiczeń do wykładów kursowych, pogłębiających wiedzę studentów w zakresie wybranej problematyki,
- wykładów monograficznych, poświęconych wybranym tematom szczegółowym,
- konwersatoriów, wymagających samodzielnej pracy studenta poprzez studiowanie tekstów, przygotowywanie samodzielnych referatów oraz naukę prowadzenia dyskusji,
- seminariów magisterskich, mających na celu przygotowanie pracy magisterskiej.

Do zajęć wykorzystywane są urządzenia audiowizualne, mapy i plansze, na stałe obecne we wszystkich salach wykładowych.

Na ogół każdy z wykładowców udostępnia słuchaczom własne materiały dydaktyczne w formie skryptów, konspektów, artykułów itp.

Ponadto każdy student ma możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji w

Zajęcia odbywają się w dni robocze od poniedziałku do piątku przez 15 tygodni w każdym semestrze, w godzinach od 8 do 19 w salach wykładowych i ćwiczeniowych Wydziału Teologicznego. Szczegółowy harmonogram zajęć dydaktycznych jest podawany do wiadomości studentów i wykładowców nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem semestru. Godziny poszczególnych zajęć dostosowane są do ogólnouniwersyteckiej siatki godzin, mającej na celu efektywniejsze wykorzystanie bazy lokalowej. Zajęcia takie jak: wychowanie fizyczne, lektoraty języków obcych i zajęcia z technologii informacyjno-komunikacyjnych, są realizowane w pomieszczeniach jednostek prowadzących dane zajęcia.

Zgodnie z Regulaminem studiów UMK, szczególnie uzdolnieni studenci Wydziału mogą realizować Indywidualny Tok Studiów (ITS) pod kierunkiem wybranego opiekuna na dany rok akademicki. Program ITS jest zatwierdzany przez Radę Wydziału.

Dziekan może wyrazić zgodę na studiowanie w trybie Indywidualnej Organizacji Studiów, w szczególności przez studentów wychowujących dzieci, niepełnosprawnych, studiujących na więcej niż jednym kierunku studiów bądź odbywających część studiów w innej uczelni.

Liczebność grup studenckich jest uzależniona od rodzaju zajęć, co reguluje Uchwała Nr 47 Senatu UMK z dnia 26 maja 2009 r. z późn. zm.:

- wykład ogólny – bez ograniczeń,
- wykład monograficzny i fakultatywny – nie mniej niż 25 studentów,
- ćwiczenia – nie mniej niż 25 studentów,
- seminaria – w grupach 8 – 15 studentów,
- lektoraty – nie mniej niż 20 studentów,
- wychowanie fizyczne – nie mniej niż 25 studentów.

Jeśli chodzi o lektoraty, to grupa licząca co najmniej 20 osób nie daje gwarancji efektywności kształcenia, na co zwracali uwagę sami studenci.

3.2 Ocena dostępności i jakości sylabusów.

Sylabusy zajęć na Wydziale Teologicznym, zamieszczone na witrynie internetowej: <http://www.teologia.umk.pl/images/sylabusy.pdf>, nie były znane wszystkim pytanym o to studentom. Są przygotowane zgodnie z normami, wymagają jednak aktualizacji, zwłaszcza

podana w nich literatura najczęściej pochodzi z lat dziewięćdziesiątych XX wieku. Najstarsze wskazane pozycje bibliograficzne sięgają 1947 roku, najnowsze zaś 2006 roku.

3.3 Ocena sposobu realizacji i systemu kontroli praktyk.

Studencka praktyka pedagogiczna stanowi integralną część kształcenia pedagogicznego studentów, którzy zamierzają uzyskać kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodu nauczyciela – katechety. Dla studentów w seminariach duchownych w Toruniu, Włocławku i Pelplinie praktyka jest obowiązkowa.

Praktyki pedagogiczne studentów organizuje opiekun dydaktyczny praktyk Wydziału Teologicznego. Do jej zadań należy:

- ustalenie terminu i miejsca odbywania praktyki,
- zapewnienie zgodności przebiegu praktyki z jej programem,
- zaliczenia praktyki na podstawie przedłożonej przez studenta dokumentacji.
- analiza uwag studentów dotyczących przebiegu praktyk zawartych w dzienniku praktyk.

Na całość praktyki przedmiotowo-metodycznej (160 godz.) składają się:

- praktyki ciągłe: 75 godz. we wrześniu na roku III i 75 godz. we wrześniu na roku IV.
- praktyki śródroczne: 5 godz. na roku III i 5 godz. na roku IV, odbywane w ramach ćwiczeń z metodyki nauczania religii w wybranych szkołach.

Celem praktyki jest poznanie przez studenta pracy nauczyciela-katechety oraz działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły.

Działalność dydaktyczno-wychowawcza praktykanta obejmuje pełen tygodniowy wymiar pracy nauczyciela – opiekuna praktyki (18 godz. tygodniowo).

W czasie praktyki student zobowiązany jest do:

- hospitowania lekcji prowadzonych przez opiekuna praktyki (razem 23 godz.) i prowadzenia notatek z tych lekcji,
- asystowania podczas lekcji,
- prowadzenia lekcji na podstawie przygotowanych przez siebie konspektów (razem 38 godz.),
- hospitowania i w miarę możliwości prowadzenia zajęć pozalekcyjnych,
- poprawienia w dwóch klasach zeszytów uczniowskich lub zeszytów ćwiczeń,
- przygotowania, przeprowadzenia, poprawienia i oceny sprawdzianów oraz analizy wyników w dwóch równoległych klasach,
- samodzielnego wykonania pomocy dydaktycznej uzgodnionej z nauczycielem-opiekunem,
- pełnienia dyżurów w ramach obowiązków nauczyciela-opiekuna praktyki.
- zapoznania się z działalnością wychowawcy,
- uczestniczenia w posiedzeniach rad pedagogicznych, zebraniach rad rodziców, imprezach okolicznościowych, konferencjach metodycznych nauczycieli religii itp.

Podstawowym dokumentem potwierdzającym przebieg praktyki jest dziennik praktyk. Student jest zobowiązany do jego systematycznego prowadzenia. Końcowego zaliczenia praktyk w indeksie dokonuje opiekun dydaktyczny praktyk Wydziału Teologicznego, na podstawie przedłożonej przez studentów dokumentacji.

Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyki w dzienniku praktyk oraz w indeksie jest przedstawienie przez studenta w terminie 14 dni od zakończenia praktyki odpowiedniej.

Opisany tu system odbywania praktyk pedagogicznych daje gwarancję dobrego przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela religii.

3.4 Ocena organizacji studiów (rozkład czasowy oraz obsada i koncentracja zajęć, sesje egzaminacyjne, analiza obciążeń studentów).

Zajęcia odbywają się w dni robocze od poniedziałku do piątku przez 15 tygodni w każdym semestrze, w godzinach od 8 do 19 w salach wykładowych i ćwiczeniowych przynależnych do Wydziału Teologicznego. Ramową organizację zajęć, w tym terminy rozpoczęcia i zakończenia zajęć dydaktycznych, sesji egzaminacyjnych, przerw w zajęciach, ustala rektor i ogłasza nie później niż 4 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego.

Szczegółowy harmonogram zajęć dydaktycznych jest podawany do wiadomości studentów i wykładowców prowadzących zajęcia nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem semestru.

Godziny poszczególnych zajęć dostosowane są do ogólnouniwersyteckiej siatki godzin, mającej na celu efektywniejsze wykorzystanie bazy lokalowej. Wielkość sali, a co za tym idzie konieczność zmiany miejsca odbywania zajęć, zależy od wielkości danej grupy. Zajęcia takie jak: wychowanie fizyczne, lektoraty języków obcych i zajęcia z technologii informacyjno-komunikacyjnych, są realizowane w pomieszczeniach jednostek prowadzących dane zajęcia.

Dostrzeżono pewne dysproporcje w ilości zaliczeń na ocenę (Zo) i egzaminów (E) w poszczególnych semestrach i latach, co może skutkować nierównomiernością obciążenia studenta (zaznaczono wartości ekstremalne):

A. Specjalność katechetyczno-pastoralna

Rok I sem. zimowy — Zo 5, **E 3**, sem. letni — Zo 7, E 4
Rok II sem. zimowy — Zo 7, E 4, sem. letni — Zo 7, E 4
Rok III sem. zimowy — Zo 7, E 5, sem. letni — Zo 6, **E 8**
Rok IV sem. zimowy — Zo 5, E 4, sem. letni — Zo 5, E 6
Rok V sem. zimowy — Zo 4, **E 3**, sem. letni — Zo 4, E 5

B. Specjalność kapłańska

Rok I sem. zimowy — Zo 8, **E 3**, sem. letni — **Zo 11**, E 4
Rok II sem. zimowy — Zo 7, E 4, sem. letni — Zo 7, E 4
Rok III sem. zimowy — Zo 6, E 5, sem. letni — Zo 6, **E 9**
Rok IV sem. zimowy — Zo 7, E 5, sem. letni — Zo 6, E 7
Rok V sem. zimowy — Zo 6, **E 3**, sem. letni — Zo 6, E 4
Rok VI sem. zimowy — Zo 5, **E 0**, sem. letni — Zo 4, **E 2**

C. Praca socjalna Caritas

Rok I sem. zimowy — Zo 3, E 3, sem. letni — Zo 4, E 6
Rok II sem. zimowy — **Zo 9**, E 4, sem. letni — **Zo 9**, E 5
Rok III sem. zimowy — Zo 5, E 3, sem. letni — Zo 7, **E 7**
Rok IV sem. zimowy — **Zo 2**, E 6, sem. letni — Zo 3, E 5
Rok V sem. zimowy — Zo 2, **E 2**, sem. letni — Zo 2, **E 2**

D. Nauki o rodzinie

Rok I sem. zimowy — Zo 3, E 4, sem. letni — Zo 7, E 5
Rok II sem. zimowy — Zo 8, E 5, sem. letni — **Zo 10**, E 5
Rok III sem. zimowy — Zo 3, E 4, sem. letni — Zo 7, E 6
Rok IV sem. zimowy — Zo 3, E 5, sem. letni — Zo 3, E 6
Rok V sem. zimowy — Zo 3, **E 2**, sem. letni — **Zo 2**, E 2

3.5 Ocena hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Hospitowane zajęcia potwierdziły niezły poziom merytoryczny prowadzonych wykładów i ćwiczeń. Prowadzący zajęcia zasadniczo byli dobrze przygotowani. Wielu z nich wykorzystywało, obecny w salach, sprzęt multimedialny. Studenci byli angażowani poprzez stawiane pytania oraz inne formy aktywizacji (sprawdzanie zadanych kwestii do opracowania). Jednak sporo zajęć prowadzonych jest w sposób statyczny bez animacji uczestników wykładu czy ćwiczeń. Staraniem władz Wydziału winno być doprowadzenie do tego aby większość sal wykładowych była wyposażona w sprzęt audiowizualny.

Załącznik Nr 4 - Informacje dotyczące hospitowanych zajęć dydaktycznych.

Wizytowany kierunek spełnia wymagania kształcenia w zakresie *teologia*. Zarówno programy studiów, jak i plany zajęć, oraz metody prowadzenia tych zajęć i reguły dyplomowania, a także wewnętrzna ocena jakości studiów odpowiadają standardom kształcenia ustalonym przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i Nauki. Studenci mają możliwość kształtowania programu swoich studiów przez wykłady do wyboru oraz udział w wykładach ogólnouczelnianych, a w szczególnych sytuacjach korzystania z Indywidualnego Planu Studiów (IPS) i Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS).

Aktualnie realizowane programy studiów na kierunku *teologia* pod względem przewidywanych efektów kształcenia są zgodne ze standardem. Jeśli chodzi o zajęcia do wyboru, to na wszystkich specjalnościach przewidziano w sumie po 210 godzin, co w zależności od specjalności stanowi od 5,15 do 6,2 % wszystkich zajęć.

Część III. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia.

1. Opis i ocena wewnętrznych procedur zapewnienia jakości kształcenia odnosząca się do:
 - 1) struktury organizacyjnej wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz stosowanej polityki i procedur w zakresie zapewnienia jakości,
 - 2) okresowych przeglądów planów i programów nauczania oraz ich efektów (np. adekwatności konstrukcji oraz treści realizowanych planów i programów nauczania w kontekście zamierzonych efektów kształcenia, uwzględnienie specyfiki poziomów kształcenia i form studiów, formalnych procedur zatwierdzania programów nauczania, udziału studentów w działaniach dotyczących zapewnienia jakości, opinii zwrotnych od pracodawców, przedstawicieli rynku pracy oraz innych organizacji),
 - 3) oceniania studentów (np. stosowanych form i kryteriów weryfikacji wiedzy oraz oceny wyników kształcenia),
 - 4) zapewnienia jakości kadry dydaktycznej (np. okresowych ocen pracowników, hospitacje, ankiet dla studentów oceniających zajęcia dydaktyczne, częstotliwość ankietyzacji),
 - 5) form wsparcia studentów (np. informacji o wsparciu ze strony nauczycieli akademickich, w tym opiekunów roku oraz pracowników administracyjnych, ankiet dla studentów dotyczących pracy administracji),
 - 6) stosowanego systemu informacyjnego (np. gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji o poziomie zadowolenia studentów oraz o wynikach kształcenia osiągniętych przez studentów, możliwościach zatrudnienia absolwentów itp.),
 - 7) publikowania informacji (np. dostępu do aktualnych i obiektywnych informacji na temat m.in. oferty kształcenia, posiadanych uprawnień, stosowanych procedur toku studiów, planowanych efektów kształcenia).

Wydział realizuje zadania wynikające z Uchwały Nr 105 Senatu UMK z dnia 27 XI 2007 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu posiada wdrożony kompleksowy wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Stwarza on warunki do rozwoju zainteresowań naukowych i zawodowych studentów oraz aktywności naukowej i samorządowej. Źródłem zapewnienia jakości kształcenia są zapisy Statutu UMK. Wielopłaszczyznowe działania w tym kierunku obejmują:

- przegląd planów i programów nauczania oraz ich efektów pod względem poprawności formalnej i funkcjonalnej programów kształcenia, poszerzania oferty zajęć fakultatywnych, zmian programowych zatwierdzanych przez Radę Wydziału,

- systematyczną ocenę kadry naukowo-dydaktycznej,

- ankietyzacja studentów, przeprowadzana zgodnie z Zarządzeniem Nr 73 Rektora UMK z dnia 8 VI 2009 r. Badanie opinii studentów o zajęciach realizowanych na Wydziale Teologicznym UMK przeprowadza się metodą dobrowolnej i anonimowej ankiety przy pomocy systemu ankietującego, zintegrowanego z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studiów. Zajęcia dydaktyczne nauczyciela akademickiego są poddawane badaniu ankietowemu przynajmniej raz na trzy lata.

Jeśli chodzi o realizację zadań wychowawczych; to w tym celu spośród nauczycieli akademickich powoływani są: opiekunowie studentów I roku, opiekun praktyk studenckich, opiekun Koła Młodych Teologów i organizacji studenckich. Opiekunem praktyk studenckich i opiekunem Koła Młodych Teologów jest ta sama osoba, co skutkuje znacznym obciążeniem jej obowiązkami poza pensum dydaktycznym.

Co do oceny nauczycieli akademickich, to zgodnie z zapisem § 106 Statutu UMK dla dokonania oceny nauczycieli akademickich Rada Wydziału Teologicznego powołuje Komisję Oceniającą, której przewodniczy dziekan. W dniu 16 X 2008 roku Rada Wydziału Teologicznego UMK powołała Komisję Oceniającą na kadencję 2008-2012. Bieżąca ocena nauczycieli akademickich należy do ich bezpośrednich przełożonych. Dla dokonania okresowej oceny nauczycieli akademickich Senat powołuje: Uniwersytecką Komisję Oceniającą, której przewodniczy Prorektor wyznaczony przez Rektora oraz Odwoławczą Komisję Oceniającą, której przewodniczy Rektor.

Podstawę oceny nauczyciela akademickiego stanowią jego osiągnięcia dydaktyczne, naukowe i organizacyjne. W szczególności przy ocenie uwzględnia się: publikacje naukowe, poziom prowadzenia zajęć dydaktycznych, autorstwo podręczników, skryptów akademickich i innych pomocy dydaktycznych, aktywność w pozyskiwaniu środków na badania ze źródeł zewnętrznych, aktywne uczestnictwo w konferencjach naukowych, udział w kolegiach redakcyjnych czasopism naukowych, recenzowanie prac naukowych, udział w postępowaniach o nadanie stopni i tytułów naukowych, działalność popularyzatorska, funkcje pełnione w krajowych i międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych oraz Uniwersytecie, nagrody i wyróżnienia instytucji i towarzystw naukowych.

Zgodnie z art. 132 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oceny nauczyciela akademickiego dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony. Ponadto ocenę przeprowadza się przed upływem okresu, na który nauczyciel akademicki został zatrudniony. Przy dokonywaniu oceny nauczyciela akademickiego dotyczącej wypełniania obowiązków dydaktycznych zasięga się opinii studentów na podstawie przeprowadzonej wśród nich ankiety. Otrzymanie przez mianowanego nauczyciela akademickiego, w okresie nie krótszym niż rok, dwóch kolejnych ocen negatywnych, stanowi podstawę do rozwiązania stosunku pracy na zasadach określonych w ustawie.

Ocena nauczyciela akademickiego wraz z wnioskami zostaje mu przedstawiona przez dziekana lub kierownika jednostki organizacyjnej. Od ocen dokonanych przez wydziałowe komisje oceniające i Komisję Oceniającą Uniwersytetu nauczyciel akademicki może odwołać się do odwoławczej Komisji Oceniającej.

Ostatnia ocena wszystkich nauczycieli akademickich na Wydziale Teologicznym UMK odbyła się 9 V 2007 roku. W 2008 roku komisja ponownie oceniła działalność naukową dziewięciu nauczycieli akademickich. 14 maja 2009 roku komisja oceniła dorobek naukowy dwóch adiunktów, których osiągnięcia naukowo-badawcze w 2007 i 2008 roku zostały ocenione negatywnie.

2. Opinie prezentowane na spotkaniach.

2.1. Opinie studentów na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni (z części studenckiej).

Studenci potwierdzili, że brali dobrowolnie udział w ankietach na temat jakości kształcenia i oceny nauczycieli akademickich. Ocenili system jako miarodajny i sprawiedliwy. Wielość ankiet pozwala na obiektywizację oceny poszczególnych nauczycieli akademickich. Jednocześnie stwarza możliwość eliminacji opinii krańcowych bez uszczerplenia miarodajności oceny.

2.2. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym na temat wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności działań podejmowanych w tym zakresie w uczelni.

Nie wnoszono zastrzeżeń co do wewnętrznego systemu zapewnienia jakości oraz efektywności jakości kształcenia i badań. Wyraźnie zaznaczyła się różnica w absorpcji danych pochodzących z ankiet między młodszymi i starszymi pracownikami Wydziału. U tych drugich zauważyć można pewien dystans wobec tych „nowych” sposobów mobilizacji w stronę podnoszenia jakości kształcenia. Jednak zdecydowaną większość w obecnej kadrze nauczycieli stanowią młodzi pracownicy naukowcy, którzy uważają to za bardzo miarodajny czynnik w procesie kształcenia.

3. Informacja na temat działalności Biura Karier, monitorowania losów absolwentów i ocena podejmowanych w uczelni działań w tym zakresie.

Od 1993 r. działa w Toruniu pierwsze w polskich uczelniach, Biuro Zawodowej Promocji Studentów i Absolwentów UMK, zwane Biurem Karier, które zajmuje się szeroko rozumianym, aktywnym pośrednictwem pracy oraz doradztwem zawodowym. Toruńskie Biuro współuczestniczyło w tworzeniu sieci podobnych placówek w kilku innych polskich uczelniach. Od 1994 roku Uczelnia organizuje cieszącą się dużym zainteresowaniem „Promocję Edukacyjną”, czyli prezentację ofert dydaktycznych wielu polskich uczelni, adresowaną do młodzieży szkół średnich z kilku województw.

Wydział Teologii UMK podobnie jak Uczelnia jest w trakcie wypracowywania wewnętrznego systemu efektywnego zapewnienia jakości kształcenia. Ze strony Prorektor padło zapewnienie o intensywnie prowadzonych pracach w tym kierunku. Dla jeszcze efektywniejszego jego urzeczywistnienia konieczne jest precyzyjne informowanie o grantach profesorskich i zwiększenie wymiany studentów i kadry naukowej w ramach programu *Erasmus*.

Część IV. Nauczyciele akademicki

1. Ocena rozwoju kadry i prowadzonej w jednostce polityki kadrowej.

Z analizowanego Raportu i przeglądu zestawień wynika, że na WT UMK w roku akademickim 2009/2010 zatrudnionych było 39 etatowych pracowników naukowo-dydaktycznych (w tym jeden pracownik z zatrudnieniem na drugim etacie). Powyższy skład osobowy stanowiło: siedmiu profesorów tytularnych, sześciu profesorów nadzwyczajnych UMK, czterech doktorów habilitowanych oraz dwudziestu dwóch adiunktów ze stopniem doktora. Od 16 lutego 2010 r. Wydział liczy 38 etatowych nauczycieli akademickich.

Realna liczba pracowników przekłada się na ich dynamiczny rozwój. Dowodem tego jest fakt, że w latach 2005-2009 trzech pracowników Wydziału przeprowadziło przewody habilitacyjne. Zdecydowana większość pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału odbywała swoje studia specjalistyczne w Katolickim Uniwersytecie Jana Pawła II w Lublinie i na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, część za granicą, głównie w Rzymie. Wielu z nich w celu gromadzenia materiału źródłowego do przygotowywanych prac w ramach stypendiów naukowych odbyła wyjazdy zagraniczne. Stale utrzymywane są żywe kontakty z różnymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi.

Pracownicy naukowo-dydaktycznych Wydziału Teologicznego są zapraszani do udziału w sympozjach zarówno krajowych jak i międzynarodowych. Corocznie odbywa się kilka imprez naukowych (sympozja, panele) z udziałem prelegentów polskich i zagranicznych, organizowanych przez poszczególne Zakłady. W ten sposób rozwijana jest współpraca międzywydziałowa i międzyuczelniana. W całości daje to korzystny obraz stanu aktualnego oraz rysuje obiecujące perspektywy dla ocenianej jednostki.

Liczba nauczycieli akademickich jednostki:

Tabela nr 3

Tytuł lub stopień naukowy albo tytuł zawodowy	Razem	Liczba nauczycieli akademickich, dla których uczelnia stanowi			
		Podstawowe miejsce pracy		Dodatkowe miejsce pracy	
		Mianowanie	Umowa o pracę	Umowa o pracę	
W pełnym wymiarze czasu pracy	W niepełnym wymiarze czasu pracy				
Profesor	7	2 (2)	4 (4)	1 (1)	0
Doktor habilitowany	9	5 (5)	4 (4)	0 ()	0
Doktor	23	17 (17)	6 (6)	0 ()	0
Pozostali	0	0 (0)	0 (0)	0 ()	0
Razem	39	24 (24)	14 (14)	1 (1)	0

Wnioski: W ramach Wydziału Teologicznego jest zatrudnionych 38¹ nauczycieli akademickich w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym 6 profesorów tytularnych, 9 ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 23 ze stopniem naukowym doktora. Dla 37

¹ Spośród grona nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, z powodu śmierci, została wykreślona jedna osoba.

nauczycieli akademickich pracujących w jednostce (aż ok. 97 %) Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy.

Wyraźny trzon ogółu kadry Uczelni stanowią osoby ze stopniem naukowym doktora. Przedstawione dane jednoznacznie wskazują, iż Wydział Teologiczny jest jednostką wiążącą plany i nadzieje z rozwojem własnej, młodej kadry naukowo-dydaktycznej.

Liczba stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników jednostki w ostatnich pięciu latach, z wyodrębnieniem stopni i tytułów naukowych uzyskanych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku.

Tabela nr 4.

Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
2005	1	-	1
2006	5	-	-
2007	1	1	1
2008	1	2	-
2009	3	-	-
Razem	11	3	2

Wnioski: Wszystkie uzyskane stopnie naukowe i tytuły naukowe są udziałem osób związanych z ocenianym kierunkiem teologia (kierunek studiów „nauki i rodzinie” został utworzony dopiero w roku akademickim 2009/2010). Dostrzegalny jest skokowy rozwój naukowy kadry Wydziału Teologicznego, który w ubiegłym roku został nieco spowolniony w zakresie uzyskiwania stopnia naukowego doktora habilitowanego oraz tytułu naukowego profesora.

Załącznik Nr 5 – Wykaz nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe.

2. Ocena wymagań dotyczących minimum kadrowego ocenianego kierunku:
- formalno-prawnych

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułu i stopni naukowych.

Do minimum kadrowego, wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku roku akademickiego (§ 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. Nr 144 poz. 1048, z późn. zm.).

Dla wszystkich nauczycieli akademickich wliczonych do minimum kadrowego na bieżący rok akademicki zaplanowano osobiście prowadzone na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęcia dydaktyczne w wymiarze przewidzianym przepisami (§ 8 ust. 3 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że spełnione są warunki art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o

szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

- merytorycznych

Osoby przedstawione do minimum kadrowego urzeczywistniają wymóg pomnażania dorobku naukowego w formie publikacji oraz udziału w sympozjach naukowych. W trzech przypadkach dokumentacja z tego zakresu wskazuje, że Prowadzący przedmioty: psychologia małżeństwa i rodziny (wykład i ćwiczenia), psychologia ogólna (wykład), psychologia rozwojowa (wykład) — nie wykazują dorobku z tego zakresu w ciągu ostatnich 5 lat. Natomiast ośmiu pracowników wykazuje niewielki dorobek (mniej niż 10 artykułów w ciągu ostatnich 5 lat).

Przed władzami Wydziału stoi więc zadanie zaktywizowania tych osób do pracy naukowej. W pozostałych przypadkach pozytywnie należy ocenić ilość i merytorycznie dobry poziom publikacji naukowych.

Bardzo dobra obsada spośród minimum kadrowego w zakresie patrologii (2 dr hab. i 1 r), Dobra obsada spośród minimum kadrowego dla bibliistyki (2 dr hab. i 2 dr); względnie dobra obsada spośród minimum kadrowego dla teologii moralnej (1 dr hab., 2 dr); natomiast słaba obsada spośród minimum kadrowego dla teologii dogmatycznej (tylko 1 dr hab. – wiek emerytalny + 1 dr).

- sformułowanie jednoznacznego wniosku dotyczącego spełnienia wymagań w zakresie minimum kadrowego.

Jednoznacznie trzeba stwierdzić, że Wydział w zakresie minimum kadrowego spełnia wymagania. Posiada odpowiednią ilość kadry. Biorąc pod uwagę wytyczne *Sapientia Christiana* (dokument kościelny dt. kształcenia na Wydziałach Teologicznych) w minimum kadrowym brakuje drugiego samodzielnego teologa dogmatyka. Obecnie wliczany jest już wieku emerytalnym Dlatego postuluje się pod adresem władz Wydziału, aby brak ten jak najszybciej usunęły.

3. Ocena spełnienia wymagań dotyczących relacji pomiędzy liczbą nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe a liczbą studentów.
 - Liczba nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na ocenianym kierunku studiów **38 (31 nauczycieli akademickich z zakresu teologii, zaś 7 z dziedziny).**
 - Liczba studentów ocenianego kierunku studiów **407.**
 - Relacje wymagane przepisami prawa dla ocenianego kierunku **1:180.**
 - Relacje w ocenianej jednostce **1: 10,71**
4. Ocena obsady zajęć dydaktycznych, w tym zgodności tematyki prowadzonych zajęć z posiadanym dorobkiem naukowym, a także dostępności nauczycieli akademickich, udziału wykładowców z zagranicy oraz praktyki gospodarczej i społecznej.

Zajęcia odpowiadają kompetencjom nauczycieli akademickich, wynikających z osiągniętych przez nich stopni lub tytułów naukowych, jak i aktualnie prowadzonych przez nich badaniach naukowych. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów, głównie w bezpośrednich spotkaniach poprzez dyżury w katedrach, które są prowadzone systematycznie. wskazane jest poszerzenie płaszczyzny współpracy i nawiązanie kontaktów z wykładowcami z zagranicy, również z innych ośrodków.

Jeśli można zgłosić zastrzeżenia to dotyczą one w/w prowadzących przedmioty: psychologia małżeństwa i rodziny (wykład i ćwiczenia), psychologia ogólna (wykład),

psychologia rozwojowa (wykład) — nie wykazują wystarczająco bogatego dorobku z swego zakresu w ciągu ostatnich 5 lat.

5. Opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

W spotkaniu uczestniczyło około 30 osób reprezentujących wszystkich pracowników Wydziału zaliczanych do minimum kadrowego na kierunku teologia. Podkreślano wartość istniejącego na Wydziale kierunku *teologia*. Upatrywano jej w profesjonalnym prowadzeniu wykładów i ćwiczeń, szerokiej ofercie wykładów fakultatywnych, w systematycznym publikowaniu periodyków i dużej częstotliwości sympozjów naukowych, bronienu racjonalności teologii i podkreślaniu jej służebnego charakteru wobec życia. Akcentowano konieczność pewnego zmodyfikowania programu zajęć, tj. wprowadzenia nowych specjalizacji, aby pełniej odpowiedzieć na współczesne zapotrzebowania człowieka, gdyż oferta nauczycielsko-katechetyczna jest na rynku pracy mocno ograniczona. Wskazywano też na konieczność wzmożenia akcji informacyjnej o Wydziale w regionie oraz zwiększenia udziału w finansowaniu sympozjów naukowych i urlopów habilitacyjnych ze strony władz rektorskich. Zwrócono także uwagę na osłabienie wymiany kadry nauczającej w ramach programu *Erasmus* z racji trudności w przygotowaniu wykładów przez profesorów z zagranicy. Kadra nauczycielska, głównie profesorowie deklarowali zdynamizowanie udziału w prowadzeniu wykładów semestralnych w uczelniach zagranicznych (w ramach tzw. wymiany) oraz w tworzeniu wspólnych projektów badawczych poza statutowych.

6. Ocena prowadzonej dokumentacji osobowej nauczycieli akademickich.

Teczki osobowe nauczycieli akademickich spełniają wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 z późn. zm.). We wszystkich teczkach znajdują się dokumenty zgromadzone w związku z ubieganiem się o zatrudnienie, dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy i przebiegu zatrudnienia. Dokumenty znajdujące się w aktach są ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane. Teczki zawierają pełen wykaz znajdujących się w nim dokumentów.

Kopie dyplomów znajdujące się w teczkach zostały poświadczane za zgodność z oryginałem.

We wszystkich teczkach znajdują się aktualne zaświadczenia o odbytych badaniach lekarskich oraz aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Akty mianowania oraz umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

We wszystkich teczkach znajdują się oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego.

Oceniany kierunek spełnia wymagania prawne co do liczby samodzielnych pracowników z tytułem profesora (6) i ze stopniem doktora habilitowanego (9) w zakresie teologii oraz odpowiedniej liczby doktorów (23). Dla zagwarantowania oczekiwanych norm kształcenia konieczne jest jednak wprowadzenie do minimum kadrowego drugiego samodzielnego teologa dogmatyka. Ów kierunek spełnia także wymagania dotyczące relacji kadry w stosunku do liczby studentów w stopniu wystarczającym. Kadra naukowa Wydziału Teologii UMK jest przygotowana do prowadzenia kierunku *teologia* zgodnie z określonymi w przepisach prawa

wymaganiami.

Część V. Działalność naukowa i współpraca międzynarodowa.

1. Ocena działalności naukowej, ze szczególnym uwzględnieniem badań związanych z ocenianym kierunkiem studiów, a także ich finansowania, uzyskiwanych grantów i systemu wspierania rozwoju własnej kadry. Ocena dorobku wydawniczego i wdrożeniowego. Nagrody za wyniki w pracy naukowej.

Wydział Teologiczny UMK, który uzyskał drugą kategorię w zakresie nauk teologicznych (PKD 73.20.C) prowadzi dość ożywioną działalność naukową i badawczą, czego wyrazem są m.in. sympozja w ostatnich trzech latach: 5 międzynarodowych i 10 ogólnopolskich.

W latach 2007-2009 opublikowano 154 monografie lub rozdziały w monografiach, 164 publikacje w czasopismach recenzowanych o zasięgu co najmniej krajowym i 83 publikacje w czasopismach recenzowanych o zasięgu lokalnym.

Zadania badawcze, podejmowane przez pracowników Wydziału Teologicznego UMK służą rozwojowi nauk filozoficznych, teologicznych oraz kanoniczno-prawnych. Refleksja teologiczna, prawna i pastoralna, podejmowana w ramach planowanych zadań badawczych, zmierza do poszerzenia wiedzy biblijnej, pogłębienia historyczno-systematycznej refleksji nad Objawieniem chrześcijańskim oraz do praktycznego zastosowania w działalności duszpasterskiej, charytatywnej i ewangelizacyjnej Kościoła. Wiedza teoretyczna zdobyta w ramach podejmowanych projektów badawczych stanowi podstawę dla dalszych refleksji i analiz o charakterze pastoralno-katechetycznym, co z kolei znajduje swoje zastosowanie w życiu chrześcijańskim oraz duszpasterstwie kościelnym.

Programy badawcze podejmowane przez Wydział Teologiczny związane są ze strategią rozwoju Wydziału (poszerzanie oferty edukacyjnej przez wprowadzanie nowych specjalności oraz otwieranie nowych studiów podyplomowych a także nowego kierunku studiów Nauki o Rodzinie), wychodzą także naprzeciw potrzebom edukacyjnym w szkolnictwie wyższym oraz są odpowiedzią na rosnącą ciągle potrzebę czynnego udziału i aktywizacji świeckich teologów w życiu społeczno-politycznym naszego kraju.

Badania statutowe mają na celu przede wszystkim rozwój kierunku i wiążą się z procesem dydaktycznym, natomiast badania własne służą głównie rozwojowi młodszej kadry pracowników naukowo-dydaktycznych, co także ma zastosowanie w procesie dydaktycznym. Aktualnie prowadzonych jest 32 tematów badawczych z czego 22 zadania badawcze są kontynuacją z poprzedniego roku.

Na badania naukowe w latach 2007-2009: własne przyznano — 202200 zł, wydano 102625,18 zł (wykorzystano ok. 51%); statutowe — przyznano — 146967,82 zł, wydano 116368,66 zł (wykorzystano ok. 79%).

2. Ocena studenckiego ruchu naukowego, w tym działalności kół naukowych oraz udziału studentów w badaniach naukowych (z części studenckiej).

Działalność studencka na Wydziale Teologicznym UMK w Toruniu przejawia się na wielu płaszczyznach: naukowej, sportowej, imprezy artystyczne, działalność charytatywna i formacja duchowa. Przy współpracy wykładowców studenci tworzą bogate życie kulturalne. W latach 2005-2009 w ramach działalności kulturalnej studenci zorganizowali:

Muzyczne Zaduszki Poetyckie

Spotkania opłatkowe dla studentów i pracowników Wydziału

Przeгляд kołęd i pastorałek
Bal charytatywny na rzecz hospicjum „Nadzieja”
Promocję Wydziału (w ramach Targów Edukacyjnych, podczas Festiwalu Nauki i Sztuki)
Pomoc w organizowaniu sympozjów naukowych
Wystawy fotograficzne w budynku Wydziału Teologicznego
Akcje charytatywne: loterie fantowe, akcje ręcznie wykonanych kartek świątecznych i okolicznościowych
Obozy adaptacyjne dla studentów I roku.
Studenckimi inicjatywami koordynuje Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego.
W ostatnich pięciu latach powstały i rozwijały swoją działalność następujące grupy studentów:

Samorząd Studencki
Koło Młodych Teologów
Duszpasterstwo Akademickie „Salomon”
Drużyna Piłkarska Wydziału Teologicznego UMK.

Drużyna Piłkarska studentów WT UMK została powołana w 2005 roku. Zespół regularnie bierze udział w Międzywydziałowych Mistrzostwach UMK oraz rozgrywkach Studenckiej Ligi Piątek Piłkarskich.

Tak stosunkowo duża oferta spotyka się ze zróżnicowanym odbiorem. Zależy on od ich możliwości czasowych, a nade wszystko od treści. W ramach funkcjonowania tych kół studenci biorą czynny udział w prowadzonych badaniach, czego owocem jest rosnąca liczba artykułów publikowanych w periodykach wydziałowych.

Załącznik Nr 6 – Działalność naukowa jednostki.

3. Ocena współpracy międzynarodowej, w tym wymiany studentów i kadry naukowo-dydaktycznej.

Pracownicy Wydziału są zaangażowani we współpracę naukową z innymi ośrodkami tak krajowymi, jak i zagranicznymi. Ta współpraca polega na wymianie pracowników i studentów, materiałów badawczych, organizacji wspólnych konferencji naukowych i wspólnym publikowaniu dwujęzycznych prac naukowych.

Wydział Teologiczny UMK podejmuje współpracę naukowo-badawczą z różnymi ośrodkami krajowymi (UKSW Warszawa, KUL Lublin) oraz zagranicznymi. Wydział ma obecnie podpisane umowy współpracy z uniwersytetami zagranicznymi (Bamberg i Kowno). W roku 2007 roku Wydział nawiązał kontakt i podpisał umowę o wzajemnej współpracy naukowo badawczej z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Nawarra w Pamplonie (Hiszpania). Efektem tej współpracy jest udział pracowników naukowych tamtejszego Wydziału w sympozjach i konferencjach organizowanych przez Wydział Teologiczny UMK w Toruniu, jak i pobyt naszych studentów w ramach programu Erasmus na uczelniach zagranicznych.

Z raportu wynika, że od 2009 roku zostały przedłużone umowy w ramach programów międzynarodowych *Erasmus* (wymiana międzyuczelniana studencka i pracownicza) z Uniwersytetem w Bambergu, z Uniwersytetem de Navarra w Hiszpanii i z Uniwersytetem w Würzburgu do 2013 roku. Pracownicy Wydziału wraz z pracownikami naukowymi Universidad de Navarra (Facultad de Teologia) są członkami zespołu badawczego, którego celem jest dokonanie przekładu z komentarzem z łaciny na język hiszpański i polski komentarzy św. Tomasza z Akwinu do *Corpus Paulinum*. Podjęto także stałą współpracę z Thomas Institut na Uniwersytecie Kolońskim oraz z Theologische Fakultät Humboldt-Universität w Berlinie.

Załącznik Nr 7 – Wykaz tematów prac naukowych i dydaktycznych realizowanych wspólnie z ośrodkami zagranicznymi.

Struktura publikacji i nakłady finansowe na badania są na dobrym poziomie. Noszą one, szczególnie publikacje, znamiona wnikliwych analiz aktualnych problemów w swoim obszarze badań. Częstsze winny być jednak kontakty międzynarodowe wielu pracowników oraz intensywniejsza wymiana międzynarodowa studentów, co przysłuży się wzrostowi wiedzy teologicznej i kultury szeroko rozumianej.

Część VI. Baza dydaktyczna.

1. Ocena dostosowania bazy dydaktycznej, w tym sal wykładowych, pracowni i laboratoriów oraz ich wyposażenia, dostępu do komputerów i internetu, zasobów bibliotecznych do potrzeb naukowych i dydaktycznych ocenianego kierunku, a także dostosowania bazy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Bardzo dobra baza lokalowa. Wydział dysponuje pomieszczeniami do celów dydaktycznych o łącznej powierzchni 1215,7 m² (cała powierzchnia do użytku Wydziału: 3 476,02 m²), w tym sale wykładowe — 4, sale ćwiczeniowe — 6, sala komputerowa, czytelnia Biblioteki Wydziału Teologicznego

Studenci mają dostęp do 4 komputerów w sali komputerowej i do 4 komputerów w czytelni Biblioteki. Cały budynek wyposażony w sieć bezprzewodową dostępną bez ograniczeń.

Do dyspozycji studentów jest biblioteka wydziałowa z czytelnią mieszczącą się w gmachu Wydziału Teologicznego, a ponadto Biblioteka Uniwersytecka, Biblioteka Diecezjalna, Książnica Kopernikańska, Biblioteka Pedagogiczna. Biblioteka wydziałowa o powierzchni 166,03 m² (oprócz tego część magazynowa o powierzchni 300,23 m²), otwarta codziennie od poniedziałku do piątku w godz. 10-17, liczy 11062 woluminów i 3334 czasopism. W czytelni liczącej 24 stanowiska, studenci mają bezpośredni dostęp do 140 tytułów czasopism bieżących, w tym krajowych 81 i zagranicznych 59.

Studenci mają dostęp do katalogów innych bibliotek poprzez Internet. Biorąc pod uwagę, że Biblioteka w obecnej siedzibie i strukturze organizacyjnej funkcjonuje od 2007 roku, to jej wyposażenie (m.in. przesuwne regały w magazynie), zbiory i sposób katalogowania zasługują na bardzo dobrą ocenę.

Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne są widne, dobrze oświetlone, klimatyzowane i wyposażone w rzutniki multimedialne, ekrany, laptopy i epidiascopy. Jedna z sal jest posiada system bezprzewodowej transmisji sygnału przystosowany do potrzeb osób niedosłyszących. Natomiast mankamentem wszystkich pomieszczeń dydaktycznych jest to, że nie są przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo (brak podjazdów i wind).

2. Opinia studentów na temat obiektów dydaktycznych, socjalnych i sportowych, w tym ich wyposażenia (z części studenckiej).

W opinii studentów baza dydaktyczno-socjalno Wydziału jest dobrze oceniana. Odpowiednia ilość sal wykładowych i ich dobre wyposażenie, oraz właściwa liczba pomieszczeń dla poszczególnych katedr pozwalają – w ich ocenie – na efektywny przekaz wiedzy i prowadzenie dyżurów przez pracowników. Charakterowi studiów służy też kapica znajdująca się w obiekcie. Stanowi ona swoiste laboratorium dla teologii. Z kolei brak dobrze funkcjonującej na Wydziale kawiarenki i ułatwienia w korzystaniu z sali sportowej pozostają w sferze życzeń. Lepszy dostęp do obiektów sportowych umożliwiłby psychiczną i fizyczną regenerację sił. Studenci zgłaszali konieczność przystosowania budynku Wydziału do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Baza dydaktyczna jest na właściwym poziomie. Zawartość niewielkiej biblioteki, szeroki dostęp do Internetu i wystarczająca infrastruktura materialna, dają szansę na studiowanie teologii. Zauważalny jest brak bazy gastronomicznej w pomieszczeniach Wydziału. Trudniejszy dostęp do obiektów sportowych. Wymagana jest instalacja urządzeń dla niepełnosprawnych studentów. Ich brak jest zapewne wynikiem takiej sytuacji.

Część VII. Sprawy studenckie.

1. Ocena spraw studenckich, w tym działalności samorządu i organizacji studenckich oraz współpracy z władzami uczelni.

Samorząd studentów Wydziału Teologicznego UMK wykazuje dużą aktywność w organizowaniu życia naukowego i kulturalnego studentów. Współpraca z władzami UMK oraz samorządem uczelnianym studentów układa się bardzo dobrze.

2. Ocena systemu opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom wizytowanej jednostki.

Studenci Wydziału Teologicznego UMK mogą ubiegać się o wszystkie świadczenia przewidziane w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym.

Wysokość stypendiów:

socjalne — 110-350 zł

mieszkaniowe — 100 zł

na wyżywienie — 60 zł

naukowe — 240-370 zł

specjalne dla osób niepełnosprawnych — 100-300 zł

sportowe — 250-350 zł

zapomogi — 100-1000 zł

W roku akademickim 2008/2009 z powyższych świadczeń korzystało łącznie 419 osób z Wydziału Teologicznego. Studenci Wydziału Teologicznego mogą ubiegać się o przyznanie odpłatnego miejsca w 11 domach studenckich UMK, z czego 6 jest w pobliżu siedziby Wydziału. Spośród studentów teologii z domów studenckich w roku akademickim 2008/2009 skorzystało 46 osób.

3. Opinie studentów prezentowane w czasie spotkania z zespołem oceniającym.

Spotkanie ze studentami odbyło się w dniu 8 marca 2010 roku o godzinie 12.00. Na spotkaniu ze studentami kierunku Teologia zjawilo się około 30 studentów. Studenci wyrażali zadowolenie z podjęcia studiów na kierunku Teologia. Większość z nich twierdziła, że wybór był podyktowany powołaniem i spełnieniem duchowym.

Studenci bardzo dobrze wypowiadali się nt. pracy pracowników dziekanatu, którzy zawsze służą pomocą i kompleksową informacją sprawach związanych z tokiem studiów.

Na sali byli studenci pobierający świadczenia pomocy materialnej. Studenci nie narzekali na przejrzystość trybu przyznawania stypendiów, a także terminowość ich wypłacania. Postulowano aby wysokość stypendiów naukowych mogłaby być wyższa czego wynikiem byłaby większa motywacja studentów do nauki.

Studenci nie narzekają na brak dostępu do bezprzewodowego Internetu na wydziale. Mają dostęp do Internetu za pośrednictwem sali komputerowej oraz kilku stanowisk komputerowych znajdujących się w bibliotece.

Studenci nie mają zastrzeżeń co do informowania ich o formie i sposobie zaliczania przedmiotu oraz o dotrzymywaniu tych zasad. Nie zgłaszają również żadnych uwag co do

dostępności nauczycieli akademickich w ramach konsultacji. Studenci wypełniają ankiety ewaluacyjne oceniające wykładowców akademickich raz w roku akademickim. Wydaje się, że poza ankietyzacją nauczycieli akademickich studenci nie mają innych możliwości wypowiedzenia się nt. wydziału i funkcjonowania administracji.

Studenci nie zgłaszali zastrzeżeń co do formy i sposobu prowadzenia zajęć seminarium naukowego. Tematy prac są kreowane w porozumieniu z promotorem pracy dyplomowej na zasadzie kompromisu.

W sumie studenci nie zgłosili wobec Wydziału większych zastrzeżeń. Zwrócili jedynie uwagę na potrzebę zwiększenia liczby wykładów w językach obcych i zintensyfikowanie wymiany studentów w ramach programu *Erasmus*, oraz postulowali ułatwienia dostępu do pomieszczeń Wydziału dla studentów niepełnosprawnych

System opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom jest – w świetle opinii studentów – dobry. Studenci mogą korzystać z infrastruktury materialnej i socjalnej w sposób prawidłowy. Ważnym ze strony studentów był postulat zwiększenia wymiany międzyuczelnianej oraz udoskonalenia warunków dla niepełnosprawnych w budynkach Wydziału.

Część VIII. Dokumentacja toku studiów.

Ocena zgodności prowadzonej w uczelni dokumentacji toku studiów, w tym albumu studentów, księgi dyplomów, teczek osobowych studentów i absolwentów, kart okresowych osiągnięć studenta i indeksów, wydawanych dyplomów i suplementów z przepisami prawa.

Album studenta i księga dyplomów są prowadzone w formie elektronicznej, centralnie dla całej Uczelni zgodnie z § 9 oraz § 11 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 224, poz. 1634). Numer albumu przypisany jest studentowi na wszystkich kierunkach i poziomach studiów realizowanych przez studenta w Uczelni. Numer albumu studenta odpowiada numerowi wpisanemu w indeksie studenta i w legitymacji studenckiej.

Protokoły zaliczenia przedmiotu są prowadzone zgodnie z § 10 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Analiza losowo wybranych teczek studentów oraz osób skreślonych z listy studentów, wykazała, iż są one prowadzone poprawnie i zawierają wymagane dokumenty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2006 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Stwierdzono, że spośród decyzji wydawanych w indywidualnych sprawach studenckich wszystkie wyczerpują wymaganą przepisami formę.

Oglądowi poddano losowo wybrane indeksy i karty okresowych osiągnięć studenta. Nie stwierdzono w nich poważnych uchybień.

Oglądowi poddano losowo wybrane dyplomy i suplementy oraz dokumenty związane z procesem dyplomowania. Dyplomy sporządza się poprawnie, w wymaganym przepisami terminie trzydziestu dni od dnia złożenia egzaminu dyplomowego. Protokoły egzaminu dyplomowego są prowadzone prawidłowo, stosownie do § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Nie stwierdzono uchybień w pozostałej dokumentacji związanej z procesem dyplomowania.

Analiza dokumentacji toku studiów pozwoliła na stwierdzenie, iż jest ona prowadzona w sposób prawidłowy. Dostrzeżono jedynie nieliczne niedociągnięcia, które nie wpływają na ogólną pozytywną ocenę tego aspektu działalności Uczelni.

Część IX. Podsumowanie.

1. Ocena spełnienia standardów jakości kształcenia.

Tabela nr 5.

Część raportu	Nazwa standardu	Ocena spełnienia standardów				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Cz. II	Struktura kwalifikacji absolwenta			x		
Cz. II	Plany studiów i programy nauczania			x		
Cz. IV	Kadra naukowo-dydaktyczna			x		
Cz. II	Efekty kształcenia			x		
Cz. V	Badania naukowe			x		
Cz. III	Wewnętrzny system zapewnienia jakości			x		
Cz. VI	Baza dydaktyczna		x			
Cz. I, VII	Sprawy studenckie			x		
Cz. I, IV, VIII	Kultura prawna uczelni i jednostki		x			
Cz. I, II, III	Kontakty z otoczeniem		x			
Cz. II, V	Poziom umiędzynarodowienia			x		

2. Ocena perspektyw utrzymania i rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku w wizytowanej jednostce (uzasadnienie powinno nawiązywać do uwag zawartych w treści raportu) oraz ewentualne zalecenia.

Wydział Teologiczny UMK poszerza ofertę edukacyjną, otwierając nowe kierunki (m.in. nauki o rodzinie), podejmuje także działania promocyjne w celu przyciągnięcia studentów, zwłaszcza z regionu Kujaw i Pomorza, chcąc w ten sposób realizować swoją misję w ramach misji i strategii UMK.

W celu sprostania nowym inicjatywom należałoby w najbliższym czasie wzmocnić kadre naukowo-dydaktyczną. Planowanych jest kilka przewodów habilitacyjnych.

Racjonalizując programy studiów, należałoby odejść od praktyki egzaminu *ex universa theologia*.

Należałoby przystosować obiekt do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Raport sporządził:

Ks. prof. dr hab. Stanisław Rabiej